

REZULTATELE BENEFICE ALE UNEI COMUNICĂRI EFICIENTE CU PĂRINȚII

Prof. Popescu Ramona-Carmen
Colegiul Silvic „Bucovina”

Motto: “Educația este abilitatea de a asculta aproape orice fără a-ți pierde cumpătul și încrederea în sine” Robert Frost

Summary: Effective communication with parents can provide a real benefit to teaching and support us, as a teachers in delivering trust-based education and building healthy relationships between parent-teacher-student. In this article, I promote some methods and techniques learned through the Erasmus+ KA1 program, School Education, such as: the technique of the whole message, the exercise of genuine contact, the technique of effective dialogue and some advices to avoid blockages in communication.

Un deficit major pe care-l resimțim ca dascăli în pregătirea noastră pentru profesia didactică este legat de taina relaționării noastre cu părinții elevilor, ceea ce ne-ar sprijini substanțial în multe dintre situațiile diverse de la clasă, cărora le facem față uneori improvizând, alteori experimentând sau intuind cum ar trebui să reacționăm în funcție de context. Reducerea comunicării cu părinții la pură informare sau relatare a unor situații în care se regăsesc copiii lor la școală, ne conduce la un formalism didactic, poate la fel de nociv ca plafonarea profesională. Pornind de la nevoia de a oferi șanse egale la educație tinerilor pentru a preîntâmpina abandonul școlar, Colegiul Silvic “Bucovina”, unde îmi desfășor activitatea, a accesat proiectul Erasmus+, Educație școlară: “Promovarea egalității de șanse în educație prin dezvoltarea competențelor cheie la nivel european”, care se derulează în perioada 2017 - 2019. Acest proiect mi-a oferit posibilitatea de a mă forma prin cursul “Preventing Early School Leaving”, desfășurat la Ljubljana în Slovenia, în perioada 29 octombrie – 5 noiembrie 2017 în domeniul comunicării efective cu părinții și de a-mi găsi răspunsuri pentru soluționarea unor probleme reale cu care m-am confruntat la clasă. Am descoperit astfel un curs eficient, realizat cu profesionalism, practic prin modul de a te pune în situații de rezolvare a unor situații concrete, atractiv și creativ prin oferirea de metode pentru autocunoaștere și dezvoltare a stimei de sine și incitant prin oferirea unui feedback în comunicarea cu părinții. Soluția unei cooperări constructive cu părinții o constituie comunicarea efectivă cu aceștia, în care se pot corecta și evita greșeli, prin aplicarea tehnicilor ascultării active și construirii feedback-ului, al adresării întrebărilor. Acestea trebuie să-i adăugăm susținerea părinților în a-și stabili obiective și să pregătească un plan de acțiune, să construiască independență și responsabilitate în rândul copiilor lor. Profesorii și părinții sunt parteneri în educația copiilor, având nevoie de comunicare, cooperare, informare reciprocă, dar și susținere reciprocă. Toate acestea provin din așteptările pe care le au unii de la ceilalți. Am fost invitați pentru început la un exercițiu de memorie, dar și într-un joc de rol cu o profundă căutare în trecutul nostru, și-anume:

- Amintiți-vă profesorul pe care l-ați îndrăgit cel mai mult. Ce ar fi spus el/ea despre dumneavoastră? Cum ar fi vorbit el/ea părinților dumneavoastră?
- Amintiți-vă de profesorul care nu v-a plăcut. Ce ar fi spus el/ea despre dumneavoastră? Cum ar fi vorbit el/ea părinților dumneavoastră?

Ca o continuare, vă propun să vă gândiți la așteptările părinților de la profesor, dar și ale profesorului de la părinți. Ce sentimente ați încercat în ambele situații? Tot în cadrul cursului ni s-a oferit un exercițiu de reflectare asupra monologului și dialogului. Monologul reprezintă o cale bună de a oferi informație, dar greșită pentru a rezolva probleme și a

construi o relație. Dialogul constituie înțelegere reciprocă, induce sentimentul de includere, de acceptare, cercetare, dar mai ales senzația că împreună putem realiza ceva nou.

Dialogul implică două procese:

1. Exprimarea autentică
2. Ascultarea empatică

și se poate realiza în patru etape:

1. Observarea: fără judecată, fără valoare, interpretare...
2. Exprimarea sentimentelor
3. Exprimarea nevoilor dincolo de sentimente
4. Crearea unei cereri concrete și clare

Empatia despre care vorbim deseori, se construiește din două perspective:

Ascultarea empatică aduce deschidere, prezența sentimentelor, interes real, bunătate, claritate, respect, acceptare, dar mai ales, pace interioară. Prin ascultare empatică descoperi că ești transpus în prezentul situației, cu energia adecvată momentului și în spațiul derulării evenimentelor.

Empatia cu mine însămi: Ce observ la mine însămi? Ce simt? De ce am nevoie momentan? Ce îmi cer mie însămi sau celorlalți? Pentru a-ți da răspunsuri la aceste întrebări găsește conexiunea cu tine însăși, cu propriul spirit.

Exprimarea autentică pare a fi desprinsă parcă dintr-o formulă, incluzând: observație+sentimente+nevoi+cerințe.

Cinstit și corect este: să încep cu mine însumi/însămi, nu cu ce altă persoană trebuie/ar trebui să facă corect/să greșescă, să-mi stabilesc obiectivul de a găsi o relație în acest sens, urmând căutarea unei soluții, stabilind o conexiune cu sentimentele și nevoile celor de față.

Ceea ce observ este ceea ce cred? Găsesc un echilibru între a alege să ascult pe celălalt și a mă exprima în funcție de nevoi?

Un alt exercițiu la care am fost invitați să participăm și pe care la rândul meu, vi-l propun este cel al **TEHNICII MESAJULUI ÎN ÎNTREGIME**, mesaj care este compus din trei elemente:

Mesaj: “Copilul dumneavoastră a comis câteva abateri” (mesajul tău)

Atitudine personală față de acest mesaj: “Nu vreau să vă supărați” (propriul mesaj)

Exprimarea experienței legăturii sau a dorințelor de dezvoltare ulterioară a relației cu părintele: “Nu vreau să vă rănesc, știu cât de mult înseamnă copilul pentru dumneavoastră, așa încât vreau să vă vorbesc despre...”

Dar, ce spuneți despre **Exercițiul CONTACTUL AUTENTIC**, care vă pune într-o situație reală pe care ați avut-o la clasă și în care ați avut un dialog real cu părinții. Încercați să uitați conversația de atunci și să-i oferiți o altă modalitate de derulare, ascultând de sfaturile date mai sus, privind ancorarea în prezent, exprimarea sentimentelor și nevoilor. Dacă aveți nevoie de formulări, ce-ar fi să porniți astfel în demersul dumneavoastră cu:

1. Am auzit de la dumneavoastră...
2. Eu cred...
3. Eu simt că...
4. Vreau să vă spun...

Percepția prin propriile simțuri ale situațiilor concrete întăresc încrederea în dumneavoastră, vă asigură o bună stimă de sine, care să vă determine să oferiți încredere și sprijin real în comunicarea cu părinții. Dacă la acestea adăugați complimente și confirmări, de genul: “Apreciez cu adevărat munca și efortul depus în educația copilului dumneavoastră” sau

„Ceea ce îmi spuneți îmi clarifică niște lucruri și îmi arată o cale de acțiune”, veți observa o îmbunătățire a comunicării cu părinții, care pornește de la încredere, respect și mai ales considerație de ambele părți.

Unul dintre riscurile majore îl reprezintă blocajele în comunicare. Cum creem blocaje? Primul este blocajul propriei noastre persoane. Ne blocăm:

- Dacă ni se cer lucruri pe care nu le cunoaștem sau nu ne sunt la îndemână
- Dacă oferim ceea ce nu vrem să oferim.
- Dacă vrem să fim diferiți, deoarece ne uităm la noi înșine prin ochii celorlalți și nu ne acordăm atenția a ceea ce credem și simțim noi despre noi înșine,
- Dacă reacționăm doar atunci când primim toată atenția.

Crearea de blocaje în cadrul relațiilor intervin când:

- Le spunem părinților ce ne deranjează, dar nu le dăm șansa unei reacții.
- Îi punem într-o dilemă, le spunem ce ar putea fi, sau ar putea să fie
- Îi punem la colț – doar interpretăm motivele lor
- Definim ce este bine pentru ei – dându-le motive de ce este bine pentru ei de a face ceva

Sindromul ajutor:

- Ne cerem prea multe de la propria persoană
- Suntem siguri că trebuie să-i convingem pe părinți de ceva, să-i schimbăm.
- Avem grijă de ceva, a cărui responsabilitate nu o deținem (încercăm să înlocuim părinții sau să înlocuim un coleg profesor)
- Când spunem: “Am o problemă” (sărind peste sentimentele de ajutor, teamă etc.)

Ce putem învăța:

- Să explorăm dacă putem să ajutăm și cum o putem face
- Căutând ajutor pentru propria persoană
- Să găsim plăcerea în relaționarea cu o altă persoană

Sindromul distanță induce:

- Poziția observatorului sau a comentatorului neutru
- Frica de a păși într-o relație, teama de a stabili limitele
- Preocupare sau frică de a adresa o problemă în cadrul conversației
- Frica de a răni pe ceilalți prin a fi cinstit

Ce putem învăța:

- Reacțiile personale sunt cea mai concretă parte a unei conversații
- Abordarea de bază este compasiunea și directa comunicare
- A da nevoilor noastre tot atât de mult cât avem nevoie și noi de la ceilalți

Există două nevoi pe care le avem, acelea de a fi autonomi și de a fi conectați cu cei din jur. Cu alte cuvinte vrem să fim fericiți în cadrul muncii noastre, să avem grijă de noi înșine, dar vrem să transmitem ceva și celorlalți, să-i ajutăm pe alții – să participăm.

Arta de a comunica eficient cu părinții este cea care ne ajută să rezolvăm probleme, să evităm conflicte (aș fi vrut să evit acest cuvânt, dar el este uneori consecința unei comunicări ineficiente), dar mai presus, în comunicarea noastră cu părinții ar fi indicat să avem trei scopuri ale intervenției:

- Să ne pese de părinte și de copil, precum și de problema lor.
- Să ne pese de noi înșine atât personal, cât și profesional, să ne bucurăm de munca noastră.
- Să ne pese de rezultatul comunicării – atingerea scopului.

